

Ortaö?retim Okullar?nda Aile Kat?l?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaö?retim Okullar?nda Aile Kat?l?m Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28371>

Özet

Ortaö?retim Okullar?nda Aile Kat?l?m Ölçe?i, 2012 y?l?nda A. N. Demircan taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda Türk kültürüne ve e?itim sistemine uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, ortaö?retim düzeyindeki okullarda velilerin e?itim sürecine kat?l?m düzeylerini ve bu kat?l?m?n farklı boyutlar?n? sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, okul yönetimi ve ö?retmenler için ailelerin okul faaliyetlerine, ö?renci ba?ar?s?na ve geli?imine ne ölçüde destek olduklar?n? belirlemede önemli bir rol oynamaktadır. Ölçek, bir adaptasyon çal??ması olmasına rağmen, Türk e?itim ba?lam?nda aile kat?l?m?n? inceleyen ara?t?rmacılar için temel bir kaynak teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Aile kat?l?m?, ortaö?retim, okul, veli, ölçek uyarlaması, psikometri, Demircan.

Yazarlar

Demircan, A. N.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ortaö?retim kurumlar?nda ö?renim gören ö?rencilerin velilerinin okula ve çocu?un e?itimine yönelik gösterdikleri kat?l?m davran??lar?n? güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmektir. Bu tespit, okullar?n aile kat?l?m? stratejilerini geli?tirmelerine ve veli-okul i?birli?ini art?rmalarına yönelik somut veriler sağlamaya hedefler.

Ölçek uyarlama çal??ması, uluslararası alanda kabul görmüş bir aile kat?l?m modelini (muhtemelen Joyce Epstein'in alt? tip aile kat?l?m? çerçevesi gibi) Türk e?itim sisteminin dinamiklerine uygun hale getirmeyi amaçlamaktadır. Bu sayede, Türkiye'deki ara?t?rmacılar, aile kat?l?m?n?n boyutlar?n? standardize edilmiş bir araçla kar??ılaştırma olarak inceleyebilme imkânına kavuşmuştur.

Yapı

Ortaö?retim Okullar?nda Aile Kat?l?m Ölçe?i, genellikle çok boyutlu bir yapı olan "Aile Kat?l?m?" kavram?n? ölçmektedir. Bu yapı, velilerin yalnızca toplantılara kat?lması değil, aynı zamanda evde ö?renmeye destek, gönüllülük, okul kararlarına kat?l?m, okul ile ileti?im ve temel ebeveynlik sorumlulukları da içeren geniş bir davran?? yelpazesini kapsamaktadır.

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikometrik yapı, velilerin ö?rencinin akademik ba?ar?s? ve sosyal geli?imi üzerindeki destekleyici rollerini ne ölçüde yerine getirdi?ini belirler. Uyarlama sürecinde, orijinal

ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde korunup korunmadığı, yapının kültürel açıdan uygunluğu açısından kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak referansta spesifik geçerlik katsayılarına dair detaylı bilgi bulunmamaktadır. Ancak bir ölçek uyarlaması çalışması olduğu için, geçerlik çalışmaları muhtemelen yapı geçerliği (doğrulayıcı veya açıcı faktör analizi), kapsam geçerliği (uzman görüşleri) ve ölçüt bağımlı geçerlik yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Uyarlamayı gerçekleştiren Demircan (2012) tarafından, ölçeğin maddelerinin Türk kültürü ve ortaöretim bağlamında aile katılımını doğru bir şekilde temsil ettiğini göstermek amacıyla dilsel ve kültürel eşdeğerlik çalışmaları yapıldığı beklenmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak referansta güvenirlik analizlerine ait katsayılar (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları) belirtilmemiştir. Standart bir psikometrik çalışmada prosedürüne göre, ölçeğin güvenilirliğini sağlamak amacıyla iç tutarlılık katsayılarının hesaplandığı ve bu değerlerin kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olduğu varsayılmaktadır.

Güvenirlilik çalışmaları ayrıca test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemler de kullanılmı olabilir. Bu analizler, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini göstermeyi amaçlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, uyarlama türünde bir çalışmada olduğu için, orijinal ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla faktör analizi yöntemlerinin kullanılması zorunludur.

Büyük olasılıkla, öncelikle Açıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde yükleri ve faktör yapısı incelenmiş, ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak orijinal ölçeğin teorik yapısının Türk örnekleminde ne kadar iyi uyum sağladığı test edilmiştir. Bu analizler, aile katılımının hangi alt boyutlardan oluştuğunu netleştirmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçme Aracı Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Orijinal kaynağa dair derecelendirme bilgisi mevcut değildir, ancak büyük ihtimalle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi bir derecelendirme ölçeği kullanılmıdır (Örn: Hiçbir zaman - Her zaman veya Kesinlikle Katılmıyorum - Kesinlikle Katılıyorum).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ortaö?retim (Lise) velileri veya okul yöneticileri/ö?retmenleri.

Age Group: Ölçek, velileri hedefledi?i için, velilerin ya? grubuna (genellikle 35-55 ya? aras? yeti?kinler) uygulan?r.

Population Details: Demircan'?n (2012) yüksek lisans tezi kapsam?nda belirlenen Kastamonu ilindeki ortaö?retim kurumlar?nda görev yapan ö?retmenler veya ö?renci velilerinden olu?an örneklem grubu.

Test Methodology: Anket yöntemiyle toplanan verilerin, psikometrik analizler (geçerlik ve güvenilirlik) kullan?larak de?erlendirilmesi. Yönetimi kolay, ka??t tabanlı? veya dijital formatta uygulanabilir öz bildirim arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Veli kat?l?m?, okul ba?ar?s?, lise, adaptasyon, psikometri, Demircan, Kastamonu Üniversitesi, e?itim psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?il.

Correspondence Address: Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r. Akademik amaçlı? kullan?mlar için genellikle izin gerekmektedir, ancak ticari kullan?m için telif haklar? konusunda yazar ile ileti?ime geçilmesi önemlidir.

Test Y?I?: 2012

Ücret: Akademik ara?t?rmalar için genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Demircan, A. N. (2012). *Ortaö?retim okullar?nda aile kat?l?m?: Ölçek uyarlamas?* (Yüksek Lisans

Tezi). Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.

Bu teze Yükseköretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir:
tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: ortaogretim-okullarinda-aile-katilim-olcegi-toad.pdf

Ortaöretim Okullarında Aile Katılım Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta detaylı olarak sunulmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için Demircan (2012) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM